Verohallinto
PL 325
00052 VERO

EDUSKUNTA
Verojaosto

Lausunto

6.10.2016

Viite / Diaarinumero
VM071:00/2016

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi perintö- ja lahjaverolain sekä tuloverolain 47 §:n muuttamisesta

Perintö- ja lahjaverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että verotusta kevennettäisiin veroasteikkojen kaikissa portaissa. Kevennykset painotettaisiin yritysten ja maatilojen sukupolvenvaihdosten edistämiseksi ensimmäisen veroluokan lahjaveroasteikkoon.

Perintö- ja lahjaverolakia muutettaisiin lisäksi siten, että perittävän kuoleman johdosta lähiomaiselle tai kuolinpesälle maksettavan vakuutuskorvauksen ja siihen verrattavan taloudellisen tuen osittainen verovapaus poistettaisiin. Veropohjan laajennuksesta kertyvä lisätuotto käytettäisiin veroasteikkojen kevennykseen. Puolisovähennystä ja alaikäisyysvähennystä korotettaisiin. Lisäksi muutettaisiin maatilan ja muun yrityksen sukupolvenvaihdoshuojennusta koskevia säännöksiä siten, että kun alaikäisen perillisen perintöosuuteen kuuluu huojennuksen edellytykseksi säädetty osa osakeyhtiön omistamiseen oikeuttavista osakkeista, yritystoiminnan jatkamisen arvioimisessa voitaisiin perillisen jatkamisena pitää myös edunvalvojan toimintaa osakeyhtiössä.

Perintö- ja lahjaverolakiin lisättäisiin lisäksi säännös siitä, että perintöveroa ei peritä ulosottoteitse, sen perusteella ei haeta verovelvollista konkurssiin eikä tietoa siitä merkitä verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetussa laissa säädettyyn verovelkarekisteriin ennen kuin kaksi vuotta on kulunut veron ensimmäisestä eräpäivästä. Ajalta perittäisiin normaali viivästyskorko.

Tuloverolain luovutusvoittoverotusta koskevia säännöksiä muutettaisiin siten, että myytäessä perintönä tai lahjana saatu maatila, muu yritys tai sen osa, johon on sovellettu perintö- ja lahjaverolain sukupolvenvaihdoshuojennusta koskevia säännöksiä, hankintamenona pidettäisiin huojennussäännösten mukaista aliarvostettua arvoa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2017 alusta. Perintö- ja lahjaverolakia sovellettaisiin tapauksiin, joissa verovelvollisuus on alkanut lain tultua voimaan. Perintöveron perimistä koskeva säännös tulisi kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä marraskuuta 2017 ja sitä sovellettaisiin myös tilanteissa, joissa verovelvollisuus on alkanut ennen 1 päivää marraskuuta, jos veron ensimmäinen eräpäivä on 1 päivänä marraskuuta tai sen jälkeen.

Verohallinnolla ei ole huomautettavaa esitetyistä perintö- ja lahjaverolain asteikkomuutoksista. Säännösmuutokset on toteutettavissa verotuksen tietojärjestelmissä.

Verohallinto pitää alaikäisen perinnönsaajan sukupolvenvaihdoksen perusteella myönnettävän veronhuojennusoikeuden laajentamista asianomaisella säännöksellä perusteltuna.

Perintö- ja lahjaverolain 12 §:n muutos alaikäisyysvähennyksen ja puolisovähennyksen korottamisesta on perusteltua, muun muassa kun lain 7 a §:n tarkoittama vakuutuskorvausten osittainen verovapaus on esitetty poistettavaksi. Osittaisen verovapauden poistamista koskeva muutos olisi myös yksinkertaistamassa perintöverotusasioiden käsittelyä, kun kuolintapauksen perusteella maksettujen vakuutusetuuksien perintöverosta osittain vapaiden osuuksien seuranta poistuisi verotusmenettelystä.

Perintöveron perintää koskevan perintö- ja lahjaverolain 52 §:n 3 momentin ulottaminen koskemaan kaikkia perintöverovelvollisia on perustuslakiin sisältyvän yhdenvertaisuusperiaatteen mukaista. Kyseisen momentin voimaantulosäännös on esitetyssä muodossaan Verohallinnon valmisohjelmiston käyttöönottovaiheet huomioon ottava.

Verohallinnon käsityksen mukaan esitetyllä tuloverolain 47 §:n 1 momentin säännösmuutoksella ei olisi merkittäviä vaikutuksia luovutusten tuloverotuskäsittelyyn.

Ylitarkastaja Markus Kautto

Verohallinto
Esikunta- ja oikeusyksikkö
Vääksyntie 4
Helsinki

www.vero.fi
puh.029 512 000